

ACADEMIA ROMÂNĂ

**BULETINUL
INSTITUTULUI DE FILOLOGIE ROMÂNĂ
„A. PHILIPPIDE”**

Anul IV, nr. 2

IAȘI

aprilie–iunie 2003

CUPRINDE:

- Activitatea departamentelor
- Simpozion internațional
- Comunicări științifice
- Lucrări publicate
- Personalități, modele
- *Varia*

PROIECTE DE CERCETARE

În trimestrul al II-lea al anului 2003:

➤ **Departamentul de lexicologie – lexicografie** a continuat revizia și lectura finală a articolelor *DLR*, Tomul XIII, Partea a 3-a, porțiunea a 2-a (**voagnăr – yucca**), 220 p. (standard), pentru Comisia de etimologii; pentru același volum au fost computerizate 80 p., corectate 210 p., făcându-se colaționarea a 440 p. Din volumul *Litera L*, Partea 1 (**l – lherzolít**), s-au redactat 90 p. (standard), fiind revizuite 25 p. și colaționate 50 p. De asemenea, din volumul *Litera E*, Partea 1 (**e – epuvantabil**) au fost colaționate 200 p.

➤ **Departamentul de dialectologie** a continuat lucrările la tema *NALR. Moldova și Bucovina*. Pentru vol. III de hărți și material necartografiat au fost redactate, în forma adaptată tehnoredactării asistate de calculator, zece hărți; au fost redactate patru hărți interpretative; pentru vol. III, partea 1, de texte dialectale, s-a lucrat la selectarea informatorilor și a tematicii și au fost transcrise fonetic șapte pagini de texte (etno- și sociotexte orale); a fost, de asemenea, realizată documentarea privind secțiunea a doua a volumului, *Addenda (Graiurile zonei investigate după înregistrări de la începutul secolului al XX-lea)*; pentru glosarul dialectal din sudul Moldovei s-au redactat șapte pagini articole (S²). La tema *Bază de date pentru culegerea asistată de calculator. NALR. Moldova și Bucovina* s-a continuat completarea

bazei cu programele privitoare la materialul necartografiat; au fost stocate informațiile la zi. Ca activitate suplimentară, au fost selectate și s-au făcut copii după fișele reprezentând răspunsurile la 27 de întrebări din *Chestionarul NALR* referitoare la forme verbale (67, 82, 101, 115, 133, 138, 157, 167, 172, 175, 181, 188, 189, 192, 205, 210, 223, 225, 229, 231, 235, 238, 242, 243, 244, 247, 260) din anchetele pentru cele 210 localități din rețeaua *NALR. Moldova și Bucovina*. La cerere, materialele au fost puse la dispoziția colectivului de dialectologie de la Institutul „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” al Academiei Române, în vederea folosirii datelor pentru redactarea hărților corespunzătoare din vol. I al *Atlasului lingvistic român, pe regiuni. Sinteză*.

➤ **Departamentul de toponimie** a finalizat partea a 4-a a volumului I din seria *Tezaurul toponimic al României. Moldova*, cuprinzând lucrarea *Toponimia Moldovei în cartografia europeană veche (sec. XIV–1790)*, cca 900 p. S-a continuat documentarea pentru dicționarele toponimice ale bazinelor hidrografice Bârlad și Trotuș și s-au redactat 30 p. A fost efectuată o anchetă cu chestionarul și harta în comuna Vânători (județul Neamț), din bazinul hidrografic al pârâului Neamț.

➤ **Departamentul de istorie literară, etnografie și folclor** continuă lucrul la proiectele *Dicționarul general al literaturii române (DGLR; proiect fundamental al Academiei Române)* și *Arhiva de folclor a Moldovei și Bucovinei (AFMB; proiect prioritar al Academiei Române)*. Pentru *DGLR* s-au redactat articolele monografice *Alexandru Leontescu, Liviu Pendefunda, Nicolae Rădulescu-Niger* și *Alexandru Șahighian*; sunt în lucru articolele *Alexandru Iacobescu, Enric Furtună* (completare de informații), *Radu Rosetti, Corneliu Ștefanache*; s-a făcut corectura după revizie la articolele redactate din secțiunea *S – Z* (150 de articole); la aceleași articole s-au introdus informațiile obținute ulterior redactării și s-au actualizat bibliografiile. În perioada 6–10 mai, cercetătorii Florin Faifer, Dan Mănuță și Remus Zăstroiu au luat parte la ședința comisiei de revizie a *DGLR*, organizată la Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu” din București. În vederea completării *Bazei de date* și a *Arhivei* ale *DGLR*, s-au fișat publicațiile științifice, culturale și literare apărute între martie și mai 2003 și se întreține, în continuare, corespondența cu diferite instituții (Arhivele Naționale, Oficii de Stare Civilă etc.). La *AFMB* s-au întreprins operațiuni de analiză și sistematizare a fondurilor și s-au redactat alte capitole din monografiile tematice: *Folclorul medical în Moldova, Zona Tecuciului. Monografie folclorică, Obiceiuri și ceremonialuri calendaristice din ciclul riturilor de trecere*.

**SIMPOZIONUL INTERNAȚIONAL
LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ÎN SPAȚIUL
ETNOCULTURAL DACOROMÂNESC ȘI ÎN DIASPORA**

◆ În zilele de 23–24 mai 2003, s-au desfășurat lucrările Simpozionului Internațional organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide” din Iași și de Asociația pentru literatură română și cultura poporului român **ASTRA**. Despărțământul „M. Kogălniceanu” – Iași.

Joi, 22 mai 2003, începând cu ora 17, la Casa cu Absidă „Laurențiu Ulici”, a avut loc o întâlnire a participanților cu membrii Uniunii Scriitorilor din România, Filiala Iași, acțiune moderată de prof. univ. dr. Liviu Leonte.

Alocuțiunea de deschidere a Simpozionului a fost rostită de prof. univ. dr. **Dan Mănuță**, directorul Institutului de Filologie Română „A. Philippide”. Prof. univ. dr. doc. Constantin Ciopraga, membru de onoare al Academiei Române, director onorific al Institutului, a citit mesajul din partea Academiei Române. *Cuvinte de salut* au mai fost adresate de către domnul Tudor Leonte, reprezentantul Prefecturii județului Iași, și de către doamna prof. Areta Moșu, președinta Asociației pentru literatură română și cultura poporului român **ASTRA**. Despărțământul „M. Kogălniceanu” – Iași.

În plen au fost prezentate comunicările: acad. **Silviu Berejan** (Republica Moldova), *Regionalismul – factor ce subminează identitatea etnică și națională la populația românească din Republica Moldova*; prof. dr. drs. h. c. **Klaus Heitmann**, (Germania), *Începuturile receptării lui I. L. Caragiale în Germania*; prof. univ. dr. **Allain Vuillemin** (Franța), *Le théâtre politique de Georges Ayalos en langue française*; prof. univ. dr. **Valeriu Rusu** (Franța), *În legătură cu statutul actual al românei în universități străine*.

Din cele 95 de comunicări înscrise, au fost prezentate 72 de comunicări.

◆ **SECȚIUNEA DE LINGVISTICĂ** s-a structurat în cinci subsecțiuni:

– sub titlul *Limbă și identitate etnoculturală* – moderator acad. **Silviu Berejan** (Republica Moldova), secretar **Elena Dănilă** –, au fost susținute comunicările: **Stelian Dumistrăcel** (România), *O modalitate paradoxală de afirmare a apartenenței etnoculturale: modificarea „discursului repetat”*; **Flavius Solomon** (România), *Legislație și dispută lingvistică în Republica Moldova și Estonia. Studiu comparativ*; **Hristu Cândroveanu** (România), *Limba și literatura română în expresie dialectală macedo-română/aromână*; **Dumitru Irimia** (România), *Identitatea națională între limbă și literatură*; **Aliona Zgardan-Crudu** (Republica Moldova), *Unitatea în diversitate a limbii române la nivel de varietate diatopic*; **Felicia Vrânceanu** (Ucraina), *Limba română ca factor de menținere a identității etnice și a promovării culturii naționale în regiunea Cernăuți*.

– sub titlul *Informatizare – pragmatică* – moderator **Mircea Ciubotaru** (România), secretar **Gabriela Haja** –, au fost prezentate comunicările: **Mirela Zelca** (România), *Păstrarea identității naționale. Comunicarea prin Internet*, **Gabriela Haja** (România), *Menținerea identității românești prin limbă. Instrumente și resurse lexicografice în format electronic*; **Florin-Teodor**

Olariu, Vasile Apopei, Silviu Bejinariu, Ion A. Florea (România), *Noi contribuții la informatizarea editării atlaselor lingvistice românești regionale*; **Mihaela Secrieru** (România), *Actorii câmpului universitar și Internetul ca spațiu național și internațional de promovare a limbii române*; **Aida Todi** (România), *Rolul mass-media în păstrarea identității lingvistice românești*.

– sub genericul *Valențe europene ale limbii române* – moderator **Martin Maiden** (Anglia), secretar **Veronica Olariu** –, au fost prezentate comunicările: **Michel Wattremez** (Franța), *Interferențe lingvistice româno-franceze în „Bucarest matin”*; **Martin Maiden** (Anglia), *Morfemele „goale” în paradigma verbului românesc: încă o dovadă a romanității morfologice a limbii române*; **Eugen Munteanu** (România), *Deschidere europeană și inovație lexicală în terminologia filosofică românească actuală*; **Veronica Olariu** (România), *Biblia de la Sankt Petersburg (1819) – operă culturală panromânească*; **Dragoș Moldovanu** (România), *Implicații etnogenetice ale toponimiei românești din sudul Dunării*.

– sub titlul *Markeri ai identității lingvistice* – moderator **Adrian Poruciuc** (România), secretar **Mioara Săcrieru-Dragomir** –, au fost susținute comunicările: **Petru Zugun** (România), *Rumân la Coresi: 1. ‘român nord-dunărean’; 2. ‘roman filipean’ (Macedonia romană)*; **Adrian Poruciuc** (România), *Autohtonisme definitorii ale identității românești*; **Mioara Săcrieru-Dragomir** (România), *Echivalențe semantice expresive într-o traducere din limba greacă*; **Alexandru Dîrul** (Republica Moldova), *Trepte de asimilare în mediul bilingv român-rus și român-ucrainean*; **Elena Dănilă** (România), *Textul în teoria sintaxei: perspective europene și românești*; **George Ceaușu** (România), *Terminologia calculatoarelor și dinamica achiziției lexicale în publicațiile românești de informatică din perioada 1990–2000*; **Rodica Albu** (România), *Engleza în limbajul medical românesc*; **Casia Zaharia** (România), *Privirea peste umăr: reforma ortografică în Germania și în România*.

– sub genericul *Politică lingvistică – pragmatică* – moderator **Stelian Dumistrăcel** (România), secretar **Lucia Cifor** –, au fost prezentate următoarele comunicări: **Adrian Turculeț** (România), *Aspecte ale situației sociolingvistice a aromânilor din Albania*; **Cătălin Turliuc** (România), *Limbă și identitate națională. Cazul României în a doua jumătate a secolului al XIX-lea*; **Mariana Flaișer** (România), *Identitatea prin limbă: o dominantă în cultura românească*; **Gheorghe Popa** (Republica Moldova), *Pregătirea lingvistică universitară din Republica Moldova – între deziderat și praxis*; **Carmen-Gabriela Pamfil** (România), *Lexicografia românească la începutul mileniului al III-lea în context european*; **Manuela Nevaci** (România), *Identitatea prin limbă și „modele” lingvistice*; **Luminița Mirela Cărăușu** (România), *Concepte ale modelului etnometodologic în analiza conversațională, cu aplicație la limba română*; **Ioan Lobiuc** (România), *Limba română – idiom egal în rang cu toate limbile „civilizate”*.

♦ La **SECȚIUNEA DE LITERATURĂ** s-au organizat următoarele subsecțiuni:

– sub genericul *Există frontiere literare?* – moderator **Mauro Barindi** (Italia), secretar **Amalia Voicu** –, au prezentat comunicări: **Vladimir Beșleagă** (Republica Moldova), *Destine trans(i)nistr(i)ene*; **Aurelia Rusu** (Franța), *Abordarea documentelor literare, ca principiu al integrării europene. De la tip la arhetip în drama eminesciană*; **Radu Cinpoș** (România), *Invenție sau imaginație? Reprezentări ale României în Occident*; **Bogdan-Mihai Crețu** (România), *Recuperarea literaturii din diaspora: aspecte controversate*.

– s-au reunit sub titlul *Exil și literatură* – moderator **Grigore Bostan** (Ucraina), secretar **Ofelia Ichim** –, următorii participanți: **Ofelia Ichim** (România), „*Despre degradare și risc*” în Europa, cu *Vintilă Horia*; **Codruța Gabriela Antonesei** (România), *Monica Lovinescu: Jurnalul unui exilat*; **Ludmila Rotăraș** (Republica Moldova), *Ion Caraion – între ironie și protest*; **Nicolae Bilețchi** (Republica Moldova), *Literatura română din diaspora: două biografii paralele (V. Levițchi și I. Druță)*; **Nicolae Crețu** (România), *Scriitori români de peste hotare: circuite ale receptării și „evaluării”*.

– sub titlurile *Traducere și receptare* și *Paralele* – moderatori **Remus Zăstroiu** (România) și **Sergiu Pavlicencu** (Republica Moldova), secretar **Șerban Axinte** –, au fost prezentate comunicările: **Mauro Barindi** (Italia), *Un tălmăcitor român uitat: Vlad Boțulescu și „exilul” său „italian”*; **Alberto Madrona Fernández** (Spania), *Predare și traducere: două aspecte ale receptării limbii și literaturii române în Spania*; **Sergiu Pavlicencu** (Republica Moldova), *Receptarea literaturii spaniole în spațiul cultural românesc*; **Delia Leca** (România), *Eminescu în traduceri germane și italiene*; **Noemi Bomher** (România), *Aspecte ale imaginarului în beletristica scriitorilor români de limbă franceză*; **Felicia Cenușă** (Republica Moldova), *Bilingvismul din Republica Moldova și permeabilitatea literaturii*; **Stela Baidaus** (România), *Ipostaze ale autorului și traducătorului: Panait Istrati*; **Sergiu Ailenei** (România), *Presa culturală recentă de limba română din străinătate – câteva constatări*; **Victor Durnea** (România), *Un roman basarabean: Zilele nu se întorc niciodată*, de **Sorana Gurian**.

– au fost reunite sub titlul *Diaspora și literatură* – moderator **Adrian Dinu Rachieru** (România), secretar **Nicoleta Borcea** –, comunicările: **Maria Șlehtițchi** (Republica Moldova), *Reflexe ale integrării: „recuperarea” literaturii române din țară în presa literară basarabeană*; **Amalia Voicu** (România), *Scriitorul Ion Foti și utopia panromânismului*; **Adrian Dinu Rachieru** (România), *Există o literatură basarabeană?*; **Ana Bantș** (Republica Moldova), *Literatura română din Basarabia: conștiință de sine și deschidere spre „universalitate”*; **Alina Ciobanu-Tofan** (Republica Moldova), *Imaginea Celuilalt în literatura memorialistică basarabeană*; **Vasile Ciocanu** (Republica Moldova), *Etape ale literaturii din Basarabia (secolul al XIX-lea – începutul secolului al XX-lea)*; **Catinca Agache** (România), *Publicații românești în spațiul Banatului iugoslav*; **Vlad Chiriac**

(Republica Moldova), *Mișcarea literar-culturală în Transnistria (din perioada interbelică și din anii 1992-2002)*.

♦ În cadrul **SECȚIUNII DE FOLCLOR** s-au desfășurat două serii de comunicări. Prima, sub genericul *Tezaurul etnofolcloric românesc și globalizarea* – moderator **Valeriu Rusu** (Franța), secretar **Lucia Cireș** –, a reunit următorii participanți: **Nicolae Constantinescu** (România), *Cultura populară în „eonul” globalizării*; **Lucia Cireș** (România), *Cultura de profunzime la românii din Basarabia de sud*; **Grigore Bostan** (Ucraina), *Permanențe etnofolclorice românești în spațiul carpato-nistrean (actuala regiune Cernăuți)*; **Grigore Botezatu** (Republica Moldova), *Institutul Social Român din Basarabia*; **Ioana-Ruxandra Fruntelată** (România), *De la tradiția culturală locală la construirea tradiției globale*; **Narcisa Știucă** (România), *Integrarea valorilor patrimoniului autohton în circuitul universal*. A doua subsecțiune, *Cultura populară – factor definitoriu al identității naționale* – moderator **Nicolae Constantinescu** (România), secretar **Adina Ciubotariu** –, a reunit următorii participanți: **Valeriu Rusu** (Franța), *Civilizația rurală și folclorul, argumente... absente din valiza diplomației românești, pe calea regăsirii Europei*; **Petru Ursache** (România), *Etnosofia – o știință antropologică și integratoare*; **Silvia Chițimia** (România), *Mărturiile ale creștinismului primitiv în colinde și balade*; **Ana Graur** (Republica Moldova), *Practici divinatorii în riturile de însănătoșire*; **Mariana Niță** (Republica Moldova), *Fenomenul folclorismului în literatura artistică basarabeană a anilor '60*; **Adrian Crupa** (România), *„Identitate” și „alteritate” în gândirea tradițională românească*; **Lucia Berdan** (România), *Homo magicus – homo religiosus, în ipostaza panromânească a „marii treceri”*; **Nicu Gavriluță** (România), *Cultura populară în opera lui Ioan Petru Culianu. O analiză din perspectiva complexității multidimensionale*.

♦ În prima zi a Simpozionului, sub titlul *Lexicul românesc, de la istoria limbii la stilistică și poetică: viziunea exegezei lexicografice*, prof. dr. Stelian Dumistrăcel a prezentat partea a 2-a din tomul XIII, *Litera V (venial – vizurină)*, a *Dicționarului limbii române* al Academiei Române, apărut în anul 2003.

STUDII, ARTICOLE, RECENZII

♦ Șerban Axinte: *La „vals pe eșaford” cu Vitalie Ciobanu*, în „Timpul”, IV, 2003, nr. 4, aprilie, p. 20.

♦ Lucia Berdan: *Mihai Eminescu, etnolog?*, în *Studii eminescologice*, nr. 5, Cluj-Napoca, Editura Clusium, 2003, p. 259–265; *Homo magicus – homo religiosus*, în revista de cultură și tradiție populară „Răstimp” (Turnu Severin), an VI, 2003, nr. 1, p. 8–11; *Cultura populară. Stabilitate și evoluție la început de mileniu*, *ibidem*, p. 25–26; *Tudor Pamfile, clasicul*, în „Studii de folclor”, vol. III, Galați, 2003, p. 11–12.

♦ Lucia Cifor: *Magie vs. teurgie în înțelegerea „existenței creatoare”*, în „Caietele Lucian Blaga”, editate de Societatea culturală „Lucian Blaga”, Cluj-Napoca, 2003, p. 58–64.

- ♦ Lucia Cireș: *Lumea mea s-a micșorat* [evocare Gabriel Istrate], în „Cronica”, XXXVIII, 2003, nr. 6, iunie, p. 19.
- ♦ Ion H. Ciubotaru: *Perenitatea basmului românesc*, în „Revista română”, IX, 2003, nr. 2, mai, p. 9.
- ♦ Mircea Ciubotaru: *Biblia*, în „Revista română”, IX, 2003, nr. 2, mai, p. 19.
- ♦ Silvia Ciubotaru: *Încă un pilastru pentru domul hasdeean*, în „Revista română”, IX, 2003, nr. 2, mai, p. 16.
- ♦ Stelian Dumistrăcel: *Intersectări*, în „Revista română”, IX, 2003, nr. 2, mai, p. 7;
- ♦ Victor Dumea: *Misterioasa viață a Soranei Gurian*, în „România literară”, XXXVI, 2003, nr. 20, p. 20–21 și nr. 21, p. 14–15; *Un avangardist uitat – Mihail Dan*, în „Minimum” (Tel Aviv), XVII, 2003, nr. 195.
- ♦ Florin Faifer: *Propagandistul* (Ion Jivi-Bănățeanu), în „Convorbiri literare”, CXXXVII, 2003, nr. 4, aprilie, p. 78–79; *Naționalistul* (Emil Nicolau), *ibidem*, nr. 5, mai, p. 73; *Adaptatorul* (Arcadie Baculea), *ibidem*, nr. 6, iunie, p. 66; *Un „măscărici” și ai lui candrui*, în „Revista română”, IX, 2003, nr. 2, mai, p. 17; *Relu (Gabriel Istrate), colegul meu de ieri și de demult*, în „Cronica”, XXXVIII, 2003, nr. 6, iunie, p. 19.
- ♦ Cristina Florescu: *Lumea bibliotecii*, în „Timpul”, IV, 2003, nr. 4, aprilie, p. 14.
- ♦ Gabriela Haja: *Despre curajul intelectualului de a scrie: Tia Șerbănescu, Femeia din fotografie. Jurnal 1987–1989*, în „Timpul”, IV, 2003, nr. 4, aprilie, p. 10.
- ♦ Ofelia Ichim: *Limba română ocupă un loc central în lingvistica romanică* – dialog cu romanistul Martin Maiden, în „Convorbiri literare”, CXXXVII, 2003, nr. 5, mai, p. 90; *Primii mei profesori de limba și literatura română au fost timbrele, copiii din România și autorii de capodopere literare* – dialog cu eseistul și traducătorul Michel Wattremez, profesor la Universitatea din Lille 1, Franța, *ibidem*, nr. 6, iunie, p. 11–13.
- ♦ Dan Mănuacă: *Literatura și modelul magic* în „Convorbiri literare”, CXXXVII, 2003, nr. 4, aprilie, p. 57–59; *Mărturii despre literatura antibolșevică a studenților ieșeni. 1957–1958*, *ibidem*, p. 11–14; *Jurnalismul politic al lui B. P. Hasdeu*, *ibidem*, nr. 5, mai, p. 48–51; *Complexes cu probleme*, *ibidem*, nr. 6, iunie, p. 49–52; *Dacoromânism, diaspora, exil*, în „Revista română”, IX, 2003, nr. 2, mai, p. 1, 20; *Ficțiunea și non-ficțiunea jurnalului intim*, în volumul *Manual de trudire a cuvântului. Eugen Simion – 70*, București, Editura Univers Enciclopedic, 2003, p. 211–217.
- ♦ Amalia Voicu: *Depășirea antinomiei cădere – mărire, moarte – viață în Memento mori*, în *Studii eminescologice*, nr. 5, Cluj-Napoca, Editura Clusium, 2003, p. 107–114; în „Poezia”, IX, vară 2003, nr. 2, p. 236–240, prezintă volume semnate de: Adrian Voica, George Vulturescu, Vasile Proca, Ioan Roșioru, Mihai Nicolae, Petre Scutelnicu; *Lirică misterotică*, în „Convorbiri literare”, CXXXVII, 2003, nr. 6, iunie, p. 60.
- ♦ Remus Zăstroiu: *Les significations d’une bibliographie*, în *Rencontres autour de Benjamin Fondane, Poète et Philosophe. Actes du Colloque de Royaumont, 24, 25 et 26 avril 1968*, Paris, Parole et Silence, 2003, p. 211–214.

CĂRȚI

- ♦ *Dicționarul limbii române*, Tomul XIII, Partea a 2-a, *Litera V (Venial – vizurină)*, București, Editura Academiei Române, 2002, p. 327–752.

COMUNICĂRI

● ȘEDINȚELE DE MIERCURI ale Institutului:

◆ Ședința din 25 iunie 2003:

◆ **Elena Dănilă**, în „*Vechi*” și „*nou*” în problema unităților sintactice românești (cu privire specială asupra substitutului), demonstrează că, dată fiind evoluția teoriei gramaticale moderne, nu mai poate fi vorba de acceptarea ca unități sintactice ale limbii române doar a propoziției, a părții de propoziție, a frazei, a substitutului și a textului, ci de o nouă treaptă, necesară, și anume admiterea existenței, pornind de la substitutul – nume în vocativ, a unei noi unități sintactice individualizate prin sintagma **îmbinare vocativă incidentă** (în terminologia autoarei). Aceasta poate fi actualizată prin structurile de tipul **nume în vocativ** cu diverse **determinări** (cu subordonați direcți, mai ales, **atribut** – de exemplu, *frumoasă fată* –, dar și cu **apozitie** – de exemplu, *prietene, Ștefane* – sau cu alte tipuri de subordonați indirecti, existând și o structură anacolitică, cu nucleul nume în vocativ – de exemplu, *și cu care mai sunteți acolo*). Îmbinarea vocativă incidentă, care apare întotdeauna în planul incidente, se formează ca unitate de „rang” superior, structurabilă gramatical, ea putând include pe lângă numele în vocativ și alte unități sintactice, precum partea de propoziție, propoziția, substitutul, fraza, pe baza raporturilor de subordonare, de coordonare și a raportului mixt; de asemenea, are și informație semantică proprie, spre deosebire de substitut. Acesta este nestructurabil gramatical, dar are informația semantică (pe care o preia de la propoziție, frază, text). Toate aceste caracteristici justifică existența noii unități sintactice, **îmbinarea vocativă incidentă**.

◆ Lucia Cireș: I. H. Ciubotaru, *Catolicii din România. Universul culturii populare*, vol. I – II, Iași, Editura Presa Bună, 1998, 2002.

◆ Adina Ciubotariu: Marcel Olinescu, *Mitologie românească*, București, Editura Saeculum I.O., 2001, 400 p.; Gh. F. Ciaușanu, *Superstițiile poporului român. În asemănare cu ale altor popoare vechi și noi*, București, Editura Saeculum I.O., 2001, 334 p.

● Alte comunicări:

◆ Lucia Berdan a prezentat comunicarea *Neamul ritualic. Noi contribuții* la Al XII-lea Congres de Genealogie și Heraldică, organizat la Iași, 15–18 mai 2003, de Institutul de Genealogie și Heraldică „Sever Zotta”; a susținut comunicările *Tudor Pamfile, clasicul și Tudor Pamfile. Portret de etnolog* la manifestările dedicate împlinirii a 120 de ani de la nașterea lui Tudor Pamfile, desfășurate între 14–15 iunie 2003 la Galați, Tecuci și Țepu.

◆ Lucia Cifor a susținut comunicarea *Ipoteze pentru o nouă interpretare a poemului Luceafărul* la Simpozionul Național „Eminescu. Carte – Cultură – Civilizație”, Botoșani, 14 iunie 2003.

◆ Adina Ciubotariu a prezentat comunicarea *Rădăcini arhaice ale liricii lui Mihai Eminescu* la Colocviul Național Studentesc „Mihai Eminescu”, ediția XXIX, Iași, 15 – 18 mai 2003.

- ◆ Mircea Ciubotaru a prezentat comunicările *Theodor Râșcanu (1888–1952)* și *Genealogia și problema istorică a genezei și naturii categoriei răzeșilor* la Al XII-lea Congres de Genealogie și Heraldică, Iași, 15–18 mai 2003.
- ◆ Stelian Dumistrăcel a susținut următoarele comunicări: *Le discours répété en tant que moyen de «contact» et de manipulation dans le texte journalistique* la a 10-a Conferință a Grupului Român de Lingvistică Aplicată (RWCAL), cu participare internațională: „Language and its Users”; Constanța – Eforie, 29 mai – 1 iunie 2003 (autorul a fost și moderator al unei ședințe în plen); *Exigențele lingvistice ale editării unui text aparținând culturii perene* – lansarea volumului *Biblia 1688*, Pars XI, *Liber Psalmorum*, Iași, 16 iunie 2003.
- ◆ Dan Mănuță a prezentat comunicările: *Precizări privind exilul românesc*, la Colocviul „Scriitorii români din diaspora: între integrare și indiferență”, Iași, 18 aprilie 2003; *Nichita Stănescu și șaițecismul*, la Colocviul Național „Nichita Stănescu: între etic și estetic”, Iași, Muzeul „M. Eminescu”, 19 aprilie 2003; *G. Călinescu și școala*, la Colocviul „Călinescu și critica literară postbelică”, Onești, 21 iunie 2003.

LA ANIVERSARE

FLORIN FAIFER

Născut în luna capriciosului prier (la 14 aprilie 1943) și primind – evident – numele Florin, fiul doctorei Margareta Faifer și al profesorului universitar Laurențiu Faifer, care, amândoi, au arătat și bogate înclinații artistice, nu putea decât să se conformeze datului, adică să păstreze ceva tineresc, chiar adolescentin mult dincolo de hotarele vârstelor respective. În plină maturitate, manifestă candori sincere, pe care învață cu timpul și să le mimeze (pentru a se apăra de imixtiuni nedorite și chiar de agresiuni), răsfățuri și îmbufnări ce persistă incredibil de mult, antipatii câteodată parcă nemotivate, dar și atașamente ce rezistă tuturor vicisitudinilor. Toate acestea, surse abundente, împreună cu altele, mai greu discernabile, ale farmecului personal, căruia, în cele din urmă, i se cedează totdeauna, trec într-o mare măsură și în faptele sale de ordin cultural.

Format intelectual în atmosfera casei părintești, apoi la prestigioasa școală ieșeană, în care includem și Facultatea de Filologie (absolvită în 1966), Florin Faifer are șansa de a accede la timp în locurile unde putea să-și dezvolte calitățile și să-și aproprieze ceea ce încă îi lipsea: redacția revistei „Cronica”, la care face timp de câțiva ani comentarii teatrale, și colectivul de istorie literară de la Centrul de Lingvistică, Istorie literară și Folclor (astăzi Institutul de Filologie Română „A. Philippide”), colectiv ce tocmai se angajase în elaborarea unui dicționar al literaturii române de la origini până în prezent.

Astfel, cronicarul de texte dramatice Florin Faifer și-a așezat intuiția, capacitatea de a intra rapid în miezul unei piese, totodată mlădiindu-și stilul, făcându-l să treacă prin registre multiple, și îmbogățindu-și substanțial

lexicul cu vocabule rare, arhaice, mustoase, pitorești. De aceea, comentariile sale, împlinindu-și funcțiunea primă, se ridică la un nivel superior: adunate în volumul *Dramaturgia între clipă și durată* (Ed. Junimea, 1983), ele vădesc și astăzi prospețime, dar mai ales, cele mai multe, judecăți de valoare ireproșabile. La fel s-ar fi întâmplat, fără doar și poate, și cu celelalte texte, în majoritate recenzii și cronici literare, scrise în același timp și rămase risipite în revistele „Iașul literar”, „Convorbiri literare”, „Ateneu”, „Viața românească”, „Dialog”, „Arlechin”, „Anuar de lingvistică și istorie literară” (la care a fost o vreme și secretar de redacție) și altele.

Cu roade, poate, mai bogate a fost lucrul în colectivul de istorie literară de la Institutul menționat, aici completându-și panoplia cu meticulozitatea cercetătorului ce aprofundează subiectul urmărind toate piste, valorificând, fie și cu prețul eforturilor disproporționate, cea mai mică informație. Și fiindcă a știut să-și păstreze și celelalte calități, articolele redactate de Florin Faifer pentru *Dicționarul literaturii române de la origini pînă la 1900* (Ed. Academiei Române, 1979), între care se numără cele consacrate lui Dinicu Golescu, Vasile Alecsandri, Costache și Ion Luca Caragiale, Ion Ghica, D. Ralet, Ion Codru Drăgușanu și multor alora, constituie veritabile micromonografii ale scriitorilor respectivi, ce instruiesc exhaustiv, dar și delectează.

Aceleași calități se evidențiază și în teza de doctorat, susținută în 1987, teză publicată sub titlul *Semnele lui Hermes* (Ed. Minerva, 1993), care, cu sprinteneala eseului, parcurge un sector imens al literaturii române – memorialistica de călătorie – , conturând, totodată, o tipologie a literaților-călători.

După ce a străbătut o perioadă mai înnegurată, ce a luat înfățișarea unei eclipse, Florin Faifer și-a recâștigat, mai ales după 1989, energia. De atunci, redactând în continuare articole pentru *Dicționarul literaturii române în perioada 1900 – 1950* (a cărui needitare o clamează, și în presă, cel mai mult din tot colectivul) și pentru *Dicționarul general al literaturii române* (ce urmează să apară în curând), a găsit timp să colaboreze asiduu la periodice, celor amintite adăugându-li-se numeroase altele, precum „Teatrul azi”, „Tomis”, „Timpul”, „Dacia literară”, „22”, „Echidistanțe”, „Contemporanul”, „România literară”, „Revista română”, „Jurnalul literar”, „Caiete critice”, „Scena”, „Apostrof”, „Vatra”, „Luceafărul” ș. a., o parte din textele publicate fiind strânsă în volumele *Cordonul de argint* (Ed. Universității „Al. I. Cuza” Iași, 1997), *Efectul de prismă* (Ed. Cronica, 1998), *Faldurile Mnemosinei* (Ed. Junimea, 1999), *Pluta de naufragiu* (Ed. Cronica, 2002).

În același timp, Florin Faifer și-a pus competențele multiple în munca – ingrată, după unii, dar nu mai puțin necesară culturii noastre – de revizuire și redactare a unor lucrări enciclopedice – *Dicționarul enciclopedic ilustrat*

(Chișinău, Ed. Cartier, 1999, reeditat în 2001 și 2003), *Mic lexicon de nume proprii celebre* (Ed. Universitas XXI, 2001).

Multă dăruire a pus, de asemenea, în editarea scrierilor părinților săi – Laurențiu Faifer, *Teatru*, Ed. „Glasul Bucovinei”, 1994; Margareta Faifer, *Zâmbete pe șapte coline*, Ed. DAB, 1994 –, ale unor colegi stinși din viață prea devreme – Gheorghe Hrimiuc-Toporaș, *Atelier de istorie literară*, Ed. Junimea 1999; Irina Andone, „*Farmec dureros*”. *Poetica eminesciană a contrariilor*, Junimea, 2002 – și ale unui prieten mai vârstnic- Arșavir Acterian, *Neliniștile lui Nastratin*, Ed. Alfa, 2000.

În sfârșit, se cuvine a menționa că, împlinindu-și un vis vechi, acela de a se afla în mijlocul oamenilor de teatru, după ce a lucrat câțiva ani și ca secretar literar la Teatrul Național „Vasile Alecsandri”, Florin Faifer este în prezent și profesor asociat și conducător de doctorate la Universitatea de Arte „G. Enescu” Iași.

Cu energia pe care o are, incredibilul nostru sexagenar va continua, suntem siguri, bogata sa activitate și, îndeosebi, să adauge alte cărți valoroase celor pe care le-a dat până în prezent.

Victor DURNEA

DAN MĂNUCĂ

Când debutează în coloanele revistei „Iașul literar”, în mai 1959, colegul nostru Dan Mănuță (născut la 20 mai 1938) pornea să străbată un drum lung și nu lipsit de obstacole. Un an mai târziu, își ia licența, între primii, la Facultatea de Filologie a Universității „Al. I. Cuza”. Zilier la Arhivele Statului, traducător la Biblioteca Județeană „Gh. Asachi”, apoi profesor de română, zoologie și cunoștințe agricole la o școală generală de țară, iată primele trepte ale unei cariere care se va dovedi foarte repede una strălucită, încununată de realizări remarcabile. Din anul 1963, devine cercetător la Departamentul de istorie literară al Centrului de Lingvistică, Istorie literară și Folclor, azi Institutul de Filologie Română „A. Philippide” al Filialei Iași a Academiei Române. Se alătură astfel unui grup de cercetare încă în formare, constituit în majoritate din tineri absolvenți ai Facultății de Filologie, și care, sub conducerea profesorilor Al. Dima și N. I. Popa, își căuta profilul științific distinctiv. Prin variatele sale disponibilități intelectuale, prin cultura sa puțin obișnuită, orientată deopotrivă spre literatură, spre istorie, filosofie sau spre domeniile artei, și prin deschiderea către modern, către nou, a contribuit substanțial, în acea perioadă de căutări și tentative, și continuă să contribuie și astăzi – în calitate de director al Institutului – la definirea, impunerea și realizarea unor direcții de cercetare și ale unor proiecte care au răspuns și răspund imperativelor vieții științifice.

De la primele pagini publicate – recenzii, cronici, contribuții de istorie a literaturii – Dan Mănuță se înscrie într-o linie de tradiție a criticii și exegezei

literare, linie în care înaintașii săi trebuie căutați între acei comentatori caracterizați de obiectivitate, echilibru al judecăților, soliditate a argumentelor și de o perspectivă consecvent înnoitoare. Cărțile sale, începând cu *Scriitori junimiști* (1975; premiul „B. P. Hasdeu” al Academiei Române) și încheind cu cea mai recentă, *Opinii literare* (2001), sau articole monografice redactate pentru *Dicționarul literaturii române de la origini până la 1900* (1979; premiul „Timotei Cipariu” al Academiei Române, ex aequo) și pentru *Dicționarul general al literaturii române* confirmă împlinirea unei vocații care se revendică în chipul cel mai îndreptățit și în egală măsură de la înzestrarea de netăgăduit și de la voința neobosită de a realiza ale cercetătorului. Studiul, construit pe cercetări laborioase de arhivă și regenerator de interes pentru scriitorii minori junimiști, întreprins într-o primă etapă – studiu în care observația de natură pozitivistă e irigată de o analiză detașată de factologic și creator actualizantă –, va fi dublat de un demers înscris în zona criticii de întâmpinare (colaborări la „Iașul literar”, „Cronica”, „Ateneu”, „Luceafărul”, „România literară” ș.a.), la care va reveni periodic până astăzi („Convorbiri literare”). Interesul pentru *junimism*, în primul rând pentru ideologia culturală și literară a grupării ieșene, îi oferă prilejul unor alte contribuții substanțiale (*Critica literară junimistă. 1864-1885*, din 1975, reluată în 2000 într-o ediție revăzută sub titlul *Principiile criticii literare junimiste*). În viziunea istoricului literar, secolul al XIX-lea este acela în care literatura română izbuteste să se racordeze la un sistem estetic mai general, european. Această concluzie, concentrată într-o altă carte (*Lectură și interpretare. Un model epic*, din 1988), se sprijină și pe analiza de detaliu, dar care luminează întregul, a începuturilor romanului românesc. Opiniile avansate se diversifică și devin tot mai complexe prin trecerea de la perspectiva literarității la una de o deschidere mai largă devenită posibilă prin recursul la analiza sociologică sau la istoria mentalităților. Intertextualitatea, „lectura” unui text și „interpretarea” lui sunt alte mijloace la care se apelează și în aceste cărți și în cele dedicate unor teme precum imaginarul poetic eminescian (*Pelerinaj spre ființă*, din 1999), văzut din perspectiva unui concept teoretizat de T. Vianu („lirica rolurilor”), ori personajul rebrenian (*Liviu Rebreanu sau Lumea prezumtivului*, din 1995), reconsiderat critic prin apelul la argumente naratologice ori psihanalitice. În toate aceste tentative, pe care interesul specialiștilor și în egală proporție al cititorului obișnuit nu le-a ocolit, Dan Mănuță recurge cu aplicație și cu profesionalism superior, așa cum s-a mai arătat, la mijloacele puse la dispoziție de critica psihanalitică, de sociologia literaturii, istoria mentalităților, naratologie sau estetica receptării. Întregul eșafodaj teoretic este utilizat însă cu subtilitate, cu precizie și susține, dar nu încarcă și nici nu copleșește, un text care se oferă lecturii și care incită

întotdeauna la meditație și la conexiuni uneori surprinzătoare, mereu pline de interes.

În calitate de șef al Departamentului de istorie literară (până în 1994) sau de director al Institutului de Filologie Română „A. Philippide” (din 1990), de profesor la Catedra de literatură română a Facultății de Litere a Universității „Al. I. Cuza” (din 1994), de conducător de doctorate și de membru în colegiile de conducere ale unor reviste („Anuar de lingvistică și istorie literară”, „Convorbiri literare”), colegul nostru a dovedit și dovedește, pe de o parte, reale calități manageriale, atât de binevenite în ziua de astăzi, iar pe de alta, o autentică înzestrare didactică. Aceste trăsături ale persoanei publice se însoțesc însă în chipul cel mai fericit cu acelea ale omului: demnitate, știință de a cultiva raporturi umane civilizate, însuflețite de amenitate, arta prieteniei bazate pe respect și sinceritate, generozitate și căldură în relațiile cu tinerii cercetători sau cu studenții. Pentru a completa un portret care nici pe departe nu izbutește să restituie întreaga complexitate a personalității profesorului, cercetătorului și scriitorului Dan Mănuță (sărbătorit de noi acum, la 65 de ani), trebuie să invocăm de asemenea postura de soț, părinte și bunic desăvârșit. Însă nu poate fi uitat nici acel grăunte de umor la care de atâtea ori, cu mult firesc și înțelepciune, știe să facă apel în situațiile și în discuțiile cele mai dificile și mai tensionate.

Remus ZĂSTROIU

EUGEN SIMION

Cu prilejul celei de a 70-a aniversări, cercetătorii de la Institutul de Filologie Română „A. Philippide” îi urează domnului acad. Eugen Simion, președintele Academiei Române, ani îndelungați și rodnici, spre folosul culturii românești.

*

Cu valoare de document literar, dar și de suflet, cartea *Manual de trudire a cuvântului; Eugen Simion – 70* (București, Editura Univers enciclopedic, 2003, 424 p.) unește mărturii – confesiuni ale unor cărturari români, ori oameni de litere de peste hotare, care l-au cunoscut pe Eugen Simion în diferite ipostaze: student, profesor universitar, critic literar, eseist, omul rectiliniu în aprecieri, adept al realelor valori intelectuale, președintele Academiei Române, „spirit al amplitudinii” inițiator de proiecte vaste. Structurată în mai multe capitole, pentru a evidenția cât mai diverse momente din devenirea neobositului creator de cultură, cartea se deschide cu o emoționantă și sinceră *Pseudobiografie* semnată de Mihaela Constantinescu, fiica acestuia. Fragmente edificatoare din câteva repere confesive ale diaristului și criticului Eugen Simion sunt urmate de un substanțial „Dosar de receptare critică” – sugestiv intitulat *Caratele*

silabelor din umbră. Dialogul „*À Paris*”, cu M. Ispirescu, este precedat de capitolul *Etajele prieteniei*. O necesară bibliografie a operei academicianului Eugen Simion se încheie cu un cuprinzător periplu imagistic, *O viață în imagini*.

La aniversarea celor 70 de ani împliniți de academicianul Eugen Simion, *Manual de trudire a cuvântului* conturează imaginea omului și a operei sale literare, punctând împlinirile precum și proiectele, căci, așa cum observă Sèrge Fauchereau în mărturisirea sa despre criticul român, „Ardoarea lui Eugen Simion față de un proiect în care crede este contagioasă”.

Ofelia ICHIM

VALORI ALE BIBLIOTECII INSTITUTULUI DE FILOLOGIE ROMÂNĂ „A. PHILIPPIDE” DIN IAȘI

Deși 1927 a fost considerat anul înființării Institutului, recunoașterea necesității unei biblioteci proprii este consemnată pentru prima oară în art. 6 din *Statutele Institutului*, aprobate la 30 ianuarie 1934. Conform acestui articol, „pentru a putea desfășura o activitate științifică serioasă, Institutul are în vedere”, printre altele, și „înjghebarea unei Biblioteci de specialitate, având deocamdată la bază actualele colecții ale Seminariilor de Filologie Română și Filologie Romanică, urmând să se îmbogățească prin cumpărări, schimb, donații ș.a., până va putea deveni independentă de acestea”. În 1941, exista cu adevărat o bibliotecă proprie, numărul publicațiilor atingând cifra de 800. Acestea au rămas în depozitele Bibliotecii Centrale Universitare „M. Eminescu”.

În 1949, s-a înființat Institutul de Istorie și Filologie al Academiei Române și s-a constituit o nouă bibliotecă, împărțită în 1963, când s-a creat Centrul de Lingvistică, Istorie Literară și Folclor, separându-se de Institutul de Istorie și Arheologie „A. D. Xenopol”. Prin achiziții și schimburi academice, biblioteca Centrului (apoi a Institutului „A. Philippide”) a ajuns astăzi la un număr de peste 60.000 de volume, dintre care 25.450 sunt cărți, multe rarități bibliografice, ediții princeps, lucrări cu „ex libris” (*ex libris*-ul bibliotecii din Ruginoasa, fosta reședință a lui Alexandru Ioan Cuza, al bibliotecii Philippesco, *ex libris*-ul I. Aurelii Candreae) sau cu autografe.

La creșterea fondului de carte, un aport deosebit l-au avut donațiile Fundației Regale pentru Literatură și Artă și ale Academiei Române, care a oferit valoroasa colecție de *Documente Hurmuzachi*, precum și donația *Petru Caraman*, constând în aproximativ 400 de volume.

De asemenea, valoarea publicațiilor aflate în depozitele Institutului este conferită și de autografele a numeroase personalități ale vieții culturale românești: Liviu Rebreanu, Alexandru Vlahuță, Garabet Ibrăileanu, Mihail

Sadoveanu, Demostene Botez, Victor Eftimiu, Perpessicius, Lazăr Șăineanu, Octav Botez, Ion Pillat, Mihai Ralea, Tudor Arghezi ș.a.

Colecția de carte rară cuprinde numeroase volume considerate unicate sau rarități bibliografice. Printre acestea (în afara celor deja menționate în nr. 3/2001 al acestui „Buletin”) se numără: *Apostolul*, București, 1683; *Mineiul lunii lui genuarie*, Buzău, 1698; *Istoria delle moderne rivoluzioni della Valachia*, Venezia, 1718; *Curioznică și în scurt arătare a celor ce iubesc a cerca vrednice învățături*, [tălmăcită de M. Strilbiski], Iași, 1725; *Critil și Andronius*, Iași, 1734; *Nicolai Olahi Metropolitae Strigoniensis Hungaria et Atila sive De originibus gentis, regni Hungiae*, Vindobonae, 1763; Nicolao Karaghiani, *Gramatiki Elliniki a Krivestati*, 1769; *Histoire de la Moldavie et de la Valachie*, Iassy Société, 1777; Radu Tempea, *Gramatică Românească*, Sibiu, 1797; Dositei Obradovici, *Sfaturile a înțelegerii cei sănătoase*, [trad. Țichindeal], Buda, 1802; *Istoria lui Numa Pompilie al doilea crai al Romii*, traducere de Alexandru Beldiman, vol. 1–2, 1820; *Cuvânt pentru preoție*, București, 1821; Ioan Barac, *Risipirea cea depre urmă a Ierusalimului*, București, 1821; Macarie Ieromonahul, *Irmologhion sau catavasier muzicesc*, Viena, 1823; Macarie Ieromonah, *Anastasimatariu bisericesc*, Viena, 1823; Ioann Teodorovici, *Istoria universală sau a toată lumea*, Buda, 1824; Del Chiaro, *Scrisoarea Moldovei de Dimitrie Cantemir domnul ei*, Mănăstirea Neamțul, 1825; Damaschin Bojincă, *Răspundere dezgustătoare la cârtirea cea din Hale*, Buda, 1828; Stanciu Căpățâneanu, *Mitologie pe limba românească*, Sibiu, 1830.

Colecția de periodice cuprinde principalele titluri de reviste românești literare, lingvistice și de cultură. Prin relații externe, în schimbul *Anuarului de lingvistică și istorie literară*, au intrat în fondul bibliotecii publicații importante, precum: „Revue de linguistique romane” (Strasbourg), „Revista de filología española” (Madrid), „Studia linguistica” (Oxford – Cambridge), „Schweizerisches Archiv für Volkskunde” (Basel), „Ladinia” (San Martin de Tor), „Filología” (Buenos Aires), „Zeitschrift für Literaturwissenschaft und Linguistic” (Göttingen), „Literatura ludowa” (Wrocław), „Thesaurus” (Bogotá), „Südost-Forschungen” (München), „Cahiers Ferdinand de Saussure” (Geneva), „Mentalities” (Hamilton, New Zealand), „Lares” (Firenze), „Mémoires de l’Académie des Sciences, Arts et Belles-Lettres de Dijon” (Dijon), „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska” (Lublin), „Enquêtes du Musée de la Vie Wallonne” (Liège), „Boletin de la Real Academia Española” (Madrid), „Annali della Scuola Normale Superiore di Pisa” (Pisa), „Bălgarski folklor” (Sofia).

Dezvoltarea continuă a colecțiilor datorează mult și cercetătorilor Institutului, care oferă Bibliotecii lucrările proprii.

Tamara ADOAMNEI

VARIA

- ◆ În ziua de 4 aprilie 2003, Radio Vatican (Roma) a organizat o masă rotundă prilejuită de lansarea primelor două volume ale trilogiei *Catolicii din Moldova. Universul culturii populare* (1998, 2002) de prof. univ. dr. Ion H. Ciubotaru. Au participat monseniorul Michael Banach, capelanul Sanctității Sale Papa Ioan Paul al II-lea, înalți prelați, ambasadori, etnologi, preoți, ziariști. Delegația română a fost formată din episcopul Dioceziei catolice Iași, Petru Gherghel, monseniorul prof. dr. Anton Despinescu și autorul lucrării. Au fost prezenți ambasadorul României pe lângă Sfântul Scaun, prof. dr. Mihail Dobre, și conf. univ. dr. Șerban Turcuș, consilierul cultural din cadrul Ambasadei. Vorbitorii (cardinalul Luigi Poggi, ambasadorul României și membrii delegației române) au evidențiat faptul că această „operă monumentală, un tezaur de valori pus la dispoziția istoriei” (Petru Gherghel) dovedește că întreaga cultură populară a catolicilor din Moldova are caracter predominant românesc. Rezultatele cercetării etnologului ieșean, sprijinite numai pe argumente științifice, soluționează vechi controverse, adesea determinate de imixțiuni politice și întreținute de aprecieri neprofesioniste, și contribuie la mai buna cunoaștere reciprocă și la conviețuirea armonioasă a tuturor confesiunilor în acest „veritabil laborator al credinței”, care este spațiul românesc.
- ◆ Pe data de 19 aprilie 2003, acad. Eugen Simion, însoțit de acad. Viorel Barbu, a făcut o vizită la Institutul nostru, unde a luat cunoștință de stadiul în care se află proiectul *Dicționarului general al literaturii române (DGLR)* și celelalte proiecte în desfășurare. S-a convenit ca revizia finală a *DGLR* să fie făcută la Iași, de către colectivul Departamentului de istorie literară, etnografie și folclor. Trei dintre membrii acestui departament (Dan Mănuță, Remus Zăstroiu și Florin Faifer) se vor deplasa la București pentru a identifica și rezolva cu cercetătorii de la Institutul „G. Călinescu” problemele controversate ale lucrării.
- ◆ S-a lucrat la pregătirea pentru tipar a volumului XLII-XLIII/2002-2003 din „Anuar de lingvistică și istorie literară”, care a fost predat la Editura Academiei Române.
- ◆ Stelian Dumistrăcel a susținut un ciclu de lecții având ca temă **Frazeologia românească** la Facultatea de Filologie de la Universitatea „Alec Russo” din Bălți (14 – 17 mai 2003).
- ◆ Volumul *Identitatea limbii și literaturii române în perspectiva globalizării*, îngrijit de dr. Ofelia Ichim și Florin Teodor Olariu de la Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, Editura Trinitas, 2002, 431 p., este semnalat la adresa: <http://useros.ox.ac.uk/~srp/abb64.html>, fiind inclus în volumul 64/2002, din „The Year’s Work in Modern Language Studies”, publicat pe suport electronic de Modern Humanities Research Association din Anglia.

Redacția „Buletinului” anunță permanența unei rubrici de prezentări ale recentelor apariții editoriale de specialitate. Autorii sunt invitați să expedieze pe adresa Institutului (pentru bibliotecă) lucrări de lingvistică, teorie, istorie și critică literară, etnografie și folclor.

Redacția: Mircea Ciubotaru, Gabriela Haja, Ofelia Ichim

INSTITUTUL DE FILOLOGIE ROMÂNĂ „A. PHILIPPIDE” • STRADA TH.

CODRESCU, NR. 2 • IAȘI • 700479 • TELEFON: 0040232267597

ISSN 1582-5019